

OBWIESZCZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 10 lipca 1973 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

1. Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 32 i z 1973 r. Nr 12, poz. 89) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 26 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. Nr 14, poz. 101) w brzmieniu:
„Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 2 i art. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. Nr 46, poz. 335) w brzmieniu:

„Art. 2. Osobom, które nie mając stopnia naukowego zajmują w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska docentów etatowych lub samodzielnych pracowników naukowo-badawczych, mogą być nadawane tytuły naukowe przewidziane w niniejszej ustawie.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) art. 10 ustawy z dnia 12 kwietnia 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) w brzmieniu:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

J. Kaczmarek

Załącznik do obwieszczenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 10 lipca 1973 r. (poz. 192).

USTAWA

z dnia 31 marca 1965 r.

o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Rozdział 1.

Stopnie naukowe.

Art. 1. 1. Stopniami naukowymi są stopnie doktora i doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk, ustala bliższe określenie stopni naukowych w zależności od dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej, których te stopnie dotyczą.

Art. 2. 1. Stopnie naukowe są nadawane w jednostkach organizacyjnych szkół wyższych, w samodzielnych

placówkach typu naukowo-dydaktycznego, w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk, w instytutach naukowo-badawczych oraz w jednostkach organizacyjnych nie będących instytutami, lecz prowadzących prace naukowo-badawcze, zwanych dalej jednostkami typu naukowo-badawczego, jeżeli w zakresie danej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej tworzą środowisko naukowe o odpowiednio wysokim poziomie.

2. Wykaz jednostek (placówek) uprawnionych do nadawania stopni naukowych oraz określenie stopni naukowych, które mogą być przez te jednostki (placówki) nadawane, ustala Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanego ministra, w porozumieniu z Sekretarzem Nau-

zowym Polskiej Akademii Nauk i po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 3. Stopień doktora jest nadawany w drodze przewodu doktorskiego.

Art. 4. 1. Stopień doktora może być nadany osobie, która:

- 1) ukończyła studia w szkole wyższej uzyskując tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza, oficera dyplomowanego lub inny równorzędny oraz wykazała uzdolnienia do pracy naukowo-badawczej,
- 2) zdała z wynikiem pomyślnym przepisane egzaminy doktorskie oraz
- 3) przedłożyła rozprawę doktorską.

2. Do przewodu doktorskiego można także dopuścić osobę, która ukończyła studia zawodowe w szkole wyższej lub studia równorzędne, jeżeli osoba ta w toku pracy zawodowej osiągnęła rezultaty, świadczące o szczególnych uzdolnieniach do pracy naukowo-badawczej.

3. W wyjątkowych przypadkach do przewodu doktorskiego można dopuścić osobę, która wprawdzie nie ukończyła studiów określonych w ust. 1 lub 2, lecz wykazała się zasobem wiedzy i dorobkiem naukowym, świadczącym o przygotowaniu i uzdolnieniu do pracy naukowo-badawczej; wymaga to w zakresie szkół wyższych zgody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a w pozostałym zakresie — zgody Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.

Art. 5. 1. Rozprawa doktorska powinna stanowić samodzielne rozwiązanie przez autora zagadnienia naukowego i wykazywać jego ogólną wiedzę teoretyczną w danej dyscyplinie naukowej.

2. Praca projektowa, konstrukcyjna lub technologiczna może stanowić rozprawę doktorską, jeżeli odpowiada warunkom określonym w ust. 1.

3. Rozprawę doktorską może także stanowić część pracy zespołowej, jeżeli wykazuje ona indywidualny wkład kandydata, odpowiadający warunkom określonym w ust. 1.

Art. 6. Przewód doktorski przeprowadzają i stopień doktora nadają:

- 1) w szkołach wyższych i samodzielnych placówkach typu naukowo-dydaktycznego — rady wydziału lub rady naukowe innych jednostek organizacyjnych,
- 2) w placówkach Polskiej Akademii Nauk — rady naukowe tych placówek,
- 3) w instytutach naukowo-badawczych i w jednostkach typu naukowo-badawczego — ich rady naukowe.

Art. 7. 1. W ramach wydziałów i innych jednostek uprawnionych do nadawania stopni naukowych można utworzyć studia doktoranckie.

2. Osobom przygotowującym się do przewodu doktorskiego mogą być przyznawane stypendia naukowe.

Art. 8. Stopień doktora habilitowanego jest nadawany w drodze przewodu habilitacyjnego.

Art. 9. Do przewodu habilitacyjnego może być dopuszczona osoba, która posiadając stopień doktora uzyskała znaczny dorobek naukowy i przedłożyła rozprawę habilitacyjną.

Art. 10. 1. Rozprawa habilitacyjna powinna stanowić poważny wkład kandydata w rozwój określonej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej.

2. Rozprawa habilitacyjna może polegać również na:

- 1) syntetycznym i systematycznym ujęciu innych prac kandydata,
- 2) opracowaniu problematyki całości lub poważnej części danej dyscypliny naukowej, polegającym na naukowym uogólnieniu i usystematyzowaniu poszczególnych problemów, jeżeli odpowiada warunkom określonym w ust. 1.

3. Przepisy art. 5 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do rozpraw habilitacyjnych.

Art. 11. 1. Przewód habilitacyjny przeprowadzają i stopień naukowy doktora habilitowanego nadają:

- 1) w szkołach wyższych i samodzielnych placówkach typu naukowo-dydaktycznego — rady wydziału lub rady naukowe innych jednostek organizacyjnych,
- 2) w placówkach Polskiej Akademii Nauk — rady naukowe tych placówek,
- 3) w instytutach naukowo-badawczych i w jednostkach typu naukowo-badawczego — ich rady naukowe.

2. Uchwała o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego wymaga zatwierdzenia przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 12. Osobom przygotowującym się do przewodu habilitacyjnego mogą być przyznawane stypendia naukowe.

Art. 13. 1. Stopnie naukowe uzyskane za granicą mogą być uznane w drodze nostryfikacji za równorzędne ze stopniami naukowymi określonymi w niniejszej ustawie.

2. Stopnie naukowe uzyskane za granicą są uznawane za równorzędne ze stopniami naukowymi określonymi w niniejszej ustawie na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

Art. 14. 1. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim pod względem poziomu naukowego powinno odpowiadać środowisko naukowe jednostek organizacyjnych szkół wyższych oraz samodzielnych placówek typu naukowo-dydaktycznego, placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów naukowo-badawczych i jednostek typu naukowo-badawczego, aby mogły uzyskać prawo nadawania stopni naukowych,
- 2) warunki i tryb przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk, określa w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady przyznawania stypendiów naukowych i ich wysokość oraz prawa i obowiązki osób pobierających te stypendia,
- 2) zasady odbywania studiów doktoranckich oraz prawa i obowiązki osób, które w ramach studiów doktoranckich lub poza nimi przystąpiły do przewodu doktorskiego albo też przystąpiły do przewodu habilitacyjnego,
- 3) tryb uznawania w drodze nostryfikacji stopni naukowych uzyskanych za granicą za równorzędne ze stopniami określonymi w niniejszej ustawie.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki i Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk mogą określić wspólnie szczegółowe warunki, jakim powinny odpowiadać rozprawy doktorskie i habilitacyjne, oraz zakres egzaminów doktorskich i kolokwium habilitacyjnych.

Art. 15. Przepisy dotyczące nadawania stopni naukowych w szkołach wyższych i w instytutach naukowo-badawczych stosuje się odpowiednio do nadawania stopni naukowych w akademiach wojskowych i w wojskowych instytutach naukowo-badawczych, z tym że:

- 1) uprawnienia akademii wojskowych i wojskowych instytutów naukowo-badawczych do nadawania stopni naukowych w zakresie nauk wojskowych określa Minister Obrony Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego.
- 2) w uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może upoważnić rady naukowe akademii wojskowych do nadawania stopni naukowych zamiast rad wydziałów; w tym przypadku rady naukowe akademii przeprowadzają również przewody doktorskie i habilitacyjne,
- 3) dopuszczenie do przewodu doktorskiego w zakresie nauk wojskowych w przypadkach określonych w art. 4 ust. 3 w akademii wojskowej lub wojskowym instytucie naukowo-badawczym wymaga zgody Ministra Obrony Narodowej udzielonej po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego,
- 4) odwołania od uchwał rad wydziałowych i rad naukowych w sprawach dotyczących przewodów doktorskich i habilitacyjnych w zakresie nauk wojskowych rozstrzyga Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego,
- 5) prawo zatwierdzenia uchwały o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk wojskowych przysługuje Ministrowi Obrony Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego,
- 6) zasady uznawania stopni naukowych uzyskanych w akademiach i wyższych szkołach wojskowych za granicą za równorzędne ze stopniami nadawanymi na podstawie niniejszej ustawy określa Minister Obrony Narodowej,
- 7) przepisy, o których mowa w art. 14 ust. 3, w stosunku do akademii wojskowych i wojskowych instytutów naukowo-badawczych wydaje Minister Obrony Narodowej.

Rozdział 2.

Tytuły naukowe.

Art. 16. 1. Tytułami naukowymi są tytuły profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego określonej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej albo określonej dziedziny sztuki lub dyscypliny artystycznej.

2. Przepis art. 1 ust. 2 stosuje się odpowiednio do tytułów naukowych.

Art. 17. 1. Tytuł profesora nadzwyczajnego może być nadany osobie, która:

- 1) uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego i od chwili uzyskania tego stopnia pomnożyła swój dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczno-wychowawczy lub
- 2) uzyskała stopień naukowy doktora i wykazuje się szczególnie poważnymi wynikami w pracy naukowo-badawczej i dydaktyczno-wychowawczej.

2. Tytuł profesora zwyczajnego może być nadany osobie posiadającej tytuł profesora nadzwyczajnego, która od chwili uzyskania tego tytułu wydatnie pomnożyła swój dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczno-wychowawczy.

3. Za pracę dydaktyczno-wychowawczą uznaje się również udział w zorganizowanym kształceniu i doskonaleniu kadr naukowych oraz kierowanie zespołami badawczymi.

4. Tytuł profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego może być nadany osobie, która nie posiada stopnia naukowego i tytułu naukowego, ma jednak wybitne, zastosowane w praktyce osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej lub w twórczej pracy zawodowej oraz kwalifikacje do prowadzenia pracy naukowo-badawczej i dydaktyczno-wychowawczej w zakresie wymaganym od profesora.

5. W zakresie sztuki i dyscyplin artystycznych:

- 1) stopień naukowy nie stanowi warunku nadania tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego,
- 2) przez użyte w ust. 1—4 określenia: praca naukowo-badawcza, dorobek naukowo-badawczy, kadry naukowe — należy rozumieć odpowiednio również pracę artystyczną, dorobek w pracy artystycznej, kadry naukowo-dydaktyczne.

Art. 18. 1. Tytuły naukowe nadaje Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

2. Kandydata do tytułu naukowego przedstawia Prezesowi Rady Ministrów:

- 1) minister sprawujący nadzór nad szkołą wyższą lub samodzielną placówką typu naukowo-dydaktycznego, gdy chodzi o osobę zatrudnioną w tej szkole lub w placówce — na wniosek właściwej rady wydziału lub rady naukowej innej jednostki organizacyjnej szkoły wyższej,

- 2) Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk, gdy chodzi o osobę zatrudnioną w placówce naukowej Akademii — na wniosek rady naukowej tej placówki,
- 3) minister, któremu podlega lub który nadzoruje instytut naukowo-badawczy albo jednostkę typu naukowo-badawczego, gdy chodzi o osobę tam zatrudnioną — na wniosek rady naukowej tego instytutu lub tej jednostki,
- 4) Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk — w innych przypadkach niż wymienione w pkt 1—3.

3. Przed przedstawieniem Prezesowi Rady Ministrów kandydatów do tytułu naukowego należy zasięgnąć opinii:

- 1) Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Kadr Naukowych, z wyjątkami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- 2) Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego w razie przedstawienia kandydata do tytułu naukowego w zakresie nauk wojskowych,
- 3) Rady Wyższego Szkolnictwa Artystycznego w razie przedstawienia kandydata do tytułu naukowego w zakresie dyscyplin artystycznych.

4. Minister sprawujący nadzór nad szkołą wyższą, samodzielną placówką typu naukowo-dydaktycznego lub Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk albo minister, któremu podlega lub który nadzoruje instytut naukowo-badawczy albo jednostkę typu naukowo-badawczego, mogą po zasięgnięciu opinii odpowiedniego organu, wymienionego w ust. 3, przedstawić Prezesowi Rady Ministrów wniosek o nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego z pominięciem trybu określonego w ust. 2.

5. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki i Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk wspólnie określają w porozumieniu z innymi ministrami sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi tryb składania wniosków, o których mowa w ust. 2 pkt 1—3, przez rady wydziału i rady naukowe.

Art. 19. 1. Tytuły naukowe są dożywotnie.

2. Pozbawienie tytułu naukowego może nastąpić tylko w razie skazania na karę więzienia za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek bądź też wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby, przewidzianej w ustawie o szkolnictwie wyższym, w ustawie o Polskiej Akademii Nauk i w ustawie o instytutach naukowo-badawczych.

3. Oficera zawodowego można pozbawić tytułu naukowego również w przypadku pozbawienia stopnia oficerskiego w trybie przewidzianym w przepisach o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenie honoru i godności żołnierskiej.

4. O pozbawieniu tytułu naukowego orzeka Rada Państwa.

5. W razie skazania na karę pozbawienia praw publicznych utrata tytułu naukowego następuje z mocy prawa. Utrata tytułu naukowego następuje również w razie skazania oficera na karę degradacji.

Rozdział 3.

Centralna Komisja Kwalifikacyjna do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 20. 1. Tworzy się Centralną Komisję Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych działającą przy Prezesie Rady Ministrów, zwaną dalej „Komisją”.

2. W skład Komisji wchodzi wybitni uczeni reprezentujący główne kierunki nauki.

3. Prezes Rady Ministrów powołuje na wniosek Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, uzgodniony z Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz ministrami nadzorującymi szkoły wyższe, samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego i jednostki naukowo-badawcze, przewodniczącego, jego zastępców, sekretarza i członków Komisji.

Art. 21. Przewodniczący, zastępcy przewodniczącego i sekretarz Komisji mogą być powołani jako stale urzędujący.

Art. 22. Wewnętrzną organizację Komisji, zakres działania jej organów oraz zasady wynagradzania stale urzędujących członków Komisji określa Rada Ministrów.

Art. 23. Do zadań Komisji należy:

- 1) w zakresie nadawania stopni naukowych:
 - a) opiniowanie wniosków ministrów oraz Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk w sprawie przyznawania jednostkom organizacyjnym szkół wyższych, samodzielnym placówkom typu naukowo-dydaktycznego, placówkom naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytutom naukowo-badawczym oraz jednostkom typu naukowo-badawczego uprawnień do nadawania stopni naukowych,
 - b) rozstrzyganie odwołań od uchwał rad wydziałowych i rad naukowych w sprawach dotyczących przewodów doktorskich,
 - c) zatwierdzanie uchwał rad wydziałowych i rad naukowych w sprawie nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego oraz rozstrzyganie odwołań od uchwał rad wydziałowych i rad naukowych w sprawach dotyczących przewodów habilitacyjnych,
 - d) dokonywanie okresowych analiz działalności jednostek uprawnionych do nadawania stopni naukowych, dotyczących korzystania z tych uprawnień, poziomu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz prawidłowości przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych,
- 2) w zakresie nadawania tytułów naukowych profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego oraz oceny kwalifikacji do zajmowania stanowiska docenta:

- a) opiniowanie wniosków w sprawie nadawania tytułów naukowych profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego,
 - b) opiniowanie wniosków w sprawie powoływania osób nie posiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego na stanowisko docenta,
- 3) wydawanie instrukcji w sprawach trybu i formy zgłaszania wniosków o nadanie tytułu naukowego, stwierdzenie kwalifikacji do zajmowania stanowiska docentów oraz przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych,
- 4) inicjowanie badań dotyczących rozwoju kadr naukowych w kraju.

Art. 24. Komisja może zgłaszać do Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wnioski o skreślenie danej jednostki (placówki) z wykazu jednostek (placówek) uprawnionych do nadawania stopni naukowych, zawiadamiając jednocześnie o tym zainteresowanego ministra (kierownika urzędu centralnego).

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 25. 1. Jednostki organizacyjne szkół wyższych, samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty

naukowo-badawcze, które na podstawie dotychczasowych przepisów uzyskały prawo nadawania stopni naukowych, zachowują to prawo.

2. Uprawnienia te mogą być cofnięte w trybie ustalonym na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 1.

Art. 26. Stopnie naukowe doktora i docenta oraz tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego uzyskane na podstawie przepisów dotychczasowych stają się odpowiednio stopniami naukowymi doktora i doktora habilitowanego oraz tytułami naukowymi profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego określonymi w niniejszej ustawie.

Art. 27. Nie zakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przewody doktorskie i habilitacyjne będą prowadzone w dalszym ciągu na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 28. Przepisy niniejszej ustawy dotyczące ministrów stosuje się również do przewodniczących komitetów i komisji pełniących funkcje naczelnych organów administracji państwowej oraz kierowników urzędów centralnych sprawujących nadzór nad szkołą, samodzielną placówką naukowo-dydaktyczną lub naukowo-badawczą.

Art. 29. Do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w ustawie, obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.